

**T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK
VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI**

Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü

**ULUSLARARASI COĞRAFİ VERİ PAYLAŞIM
ÇALIŞMA HEYETİ RAPORU**

**ANKARA
ŞUBAT 2024**

ÇALIŞMA HEYETİ RAPORU VE EKLERİ

KONU

Uluslararası Veri Paylaşımı Çalışma Heyeti

ÖNSÖZ

10.07.2018 tarih ve 30474 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan **1 Nolu Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 97. Maddesi'nin (i) bendi ile Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü görev ve sorumlulukları belirlenmiş olup; 108 inci maddesinin (ç) bendinde; "Coğrafi bilgi sistemleri konusunda ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarca gerçekleştirilen çalışmalarda ülkemizi temsil etmek, işbirliği ve uyum çalışmalarını koordine etmek.", 108 inci maddesinin (ğ) bendinde ise; "Uluslararası veri paylaşım ağlarına katılmak."** ifadesi yer almaktadır.

49 Sayılı Kararname'nin 14. Maddesinin 1. Bendinde "Ulusal Coğrafi Veri Sorumluluk Matrisinde yer alan kamu kurum ve kuruluşlarının bu matristeki coğrafi veri ve veri bilgileri, Ulusal Coğrafi Veri Paylaşım Matrisinde yapılan yetkilendirme çerçevesinde, Ulusal Coğrafi Bilgi Platformu üzerinden paylaşılır." ifadesi yer almaktadır. Kararname'nin 14. Maddesinin 2. Bendinde "***Kamu kurum ve kuruluşları, uluslararası üyelikleri ve işbirlikleri kapsamında uluslararası ağ sistemleri üzerinden temin ettikleri ya da paylaştıkları coğrafi verileri, milletlerarası antlaşma hükümleri saklı kalmak kaydıyla, veri tanımlama dokümanlarında belirlenecek şartlarda Ulusal Coğrafi Bilgi Platformu üzerinden de paylaşmakla yükümlüdür.***" ifadesi yer almaktadır.

Bu kapsamda, Türkiye Coğrafi Bilgi Sistemi Yürütme Kurulu'nun 06.10.2023 tarih ve 2023/1 sayılı Kurul Kararı'nın 10. Maddesi ile "Coğrafi verilerini yurtdışına göndermesi gereken veya yabancı şirketlerle paylaşan kamu kurumları ve yerel yönetimlerin verilerinin tespit edilmesine yönelik çalışma heyetinin oluşturulması, tespit ve öneri raporunun 2023 sonuna kadar Kurul'a sunulması" kararı alınmıştır. Bu karar doğrultusunda "**Uluslararası Veri Paylaşımı Çalışma Heyeti**" kurulmuştur.

Çalışma Heyeti tarafından kamu kurum kuruluşları ve yerel yönetimler tarafından yurt dışı kurum, kuruluş, şirketlerle paylaşılan coğrafi verilerin tespit edilmesi, uluslararası veri paylaşımına ilişkin mevzuat ve mevcut durumun araştırılmasına yönelik çalışmalar gerçekleştirilmiş olup Türkiye Coğrafi Bilgi Sistemleri Yürütme Kuruluna ve

Y. S. N. A. B. C. D. E. F. G. H. I. J. K. L. M. N. O. P. Q. R. S. T. U. V. W. X. Y. Z.

ÇALIŞMA HEYETİ RAPORU VE EKLERİ

KONU

Uluslararası Veri Paylaşımı Çalışma Heyeti

Türkiye Coğrafi Bilgi Sistemleri Kuruluna sunulmak üzere sonuç ve önerileri içeren işbu rapor hazırlanmıştır.

Ülkemiz çıkarları gözetilerek, kamu kurum ve kuruluşlarımızın uluslararası kuruluşlarla paylaşılan coğrafi verilerin doğru, güncel ve tutarlı olması ülkemizin dünyadaki temsiliyeti açısından büyük önem taşımaktadır. Bu çerçevede, uluslararası anlaşmalar ve sözleşmeler kapsamında yer alan coğrafi verilerin tespiti, paylaşım süreçlerinin kontrol altına alınması, ortak bir sistem üzerinden envanterinin çıkarılması ve takibinin sağlanması ihtiyacı ortaya çıkmaktadır. Sistem kurgulanırken, tüm paylaşım yapan kurumların ihtiyaçlarına göre tasarlanması, ülkemiz çıkarları gözetilerek veri güvenliğinin maksimum düzeyde sağlanması dikkate alınması gereken başlıca konulardır.

Anahtar Sözcükler: Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi, Uluslararası Anlaşma, Uluslararası Sözleşme

757

ÇALIŞMA HEYETİ RAPORU VE EKLERİ

KONU

Uluslararası Veri Paylaşımı Çalışma Heyeti

Türkiye Coğrafi Bilgi Sistemleri Kuruluna sunulmak üzere sonuç ve önerileri içeren işbu rapor hazırlanmıştır.

Çalışma Heyeti kararı ile Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü'nce 16 Bakanlığın 72 Genel Müdürlüğüne gönderilen resmi yazı ile, kurumların yurtdışı veri paylaşımlarının belirlenmesine yönelik hazırlanan tespit formları gönderilmiş, paylaşılan verilere ilişkin bilgi talep edilmiştir. Yerel yönetimler tarafından yurtdışı kurumlar ile paylaşılan coğrafi verilerin tespiti için, daha geniş kapsamlı planlama ve zamana ihtiyaç olacağı heyetimizce kararlaştırılmış olup, yerel yönetimlerle koordinasyonu sağlamak ve tarafımıza bilgi verilmesi amacı ile Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü'ne resmi yazı iletilmiştir. Heyetimizce hazırlanan tespit formları gereğince, 44 adet genel müdürlük konuya ilişkin cevap vermiş, 17 adet merkezi kamu kurumuna ait 27 adet coğrafi verinin yurtdışı kurumlar ile paylaşımı yapıldığı bilgisi alınmıştır. Yerel yönetimlerin yurtdışı veri paylaşımına ilişkin 11 adet belediye cevap vermiş, 2 belediye tarafından yurtdışı kurumlar ile coğrafi veri paylaşımı yapıldığı bilgisi alınmıştır.

Kurumlardan alınan bilgiler doğrultusunda, yurtdışı veri paylaşımı gerektiren Türkiye Cumhuriyeti nezdinde taraf olunan 17 adet uluslararası anlaşma ve sözleşme tespit edilmiştir. T.C. Anayasası'nın 90. Maddesine göre "usulüne göre yürürlüğe konulmuş milletlerarası antlaşmalar kanun hükmündedir" olduğundan, raporda bu anlaşma ve sözleşmelere ilişkin detaylara yer verilmiştir.

5054 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı olan, 31.12. 2021 tarih ve 31706 (5. Mükerrer) Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren **IV. Dönem Resmî İstatistik Programı'nın** 8. kısmında bahsedildiği üzere ve 12 Şubat 2023 tarih ve 32102 sayılı "Resmî İstatistik Programı Hazırlama ve Uygulama Usul Ve Esasları Hakkında Yönetmelik" in 17. maddesine göre, kamu kurum ve kuruluşların, uluslararası kuruluşlara veri gönderimi **Uluslararası Veri Gönderim Sistemi (UVGS)** uygulaması ile yapılmaktadır. TÜİK bünyesinde işletilen bu sistem, yurtdışına veri gönderim envanterinin oluşturması açısından oldukça önemli bir yere sahip olmakla birlikte coğrafi veri paylaşımına uygun bir altyapısı bulunmamaktadır.

Handwritten signatures and stamps at the bottom of the page, including a stamp with the number 'viii'.

ÇALIŞMA HEYETİ RAPORU VE EKLERİ

KONU

Uluslararası Veri Paylaşımı Çalışma Heyeti

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ÇALIŞMA HEYETİ ÜYELERİ	iii
ÖNSÖZ.....	v
YÖNETİCİ ÖZETİ	vii
İÇİNDEKİLER.....	x
TABLolar DİZİNİ	xii
KISALTMALAR/SİMGELER	xiii
TANIMLAR.....	xvi
1. GİRİŞ.....	1
1.1. Amaç	2
1.2. Kapsam	2
1.3. Kısıtlılık.....	2
2. ULUSLARARASI VERİ PAYLAŞIMINA İLİŞKİN MEVZUAT	3
2.1. Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi.....	3
2.2. Resmî İstatistik Programı	5
2.3. Anlaşmalar ve Sözleşmeler	7
2.3.1. Birleşmiş Milletler Uzun Menzilli Sınır Aşan Hava Kirliliği Sözleşmesi	7
2.3.2. Milletlerarası Sivil Havacılık Anlaşması	8
2.3.3. Birleşmiş Milletler Çölleşmeyle Mücadele Sözleşmesi.....	10
2.3.4. UNESCO Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşme....	10
2.3.5. Akdeniz'in Deniz Ortamı ve Kıyı Bölgesinin Korunması Sözleşmesi (Barselona Sözleşmesi).....	11
2.3.6. Karadeniz'in Kirliliğe Karşı Korunması Sözleşmesi (Bükreş Sözleşmesi)	14
2.3.7. Özellikle Su Kuşlarının Yaşama Ortamı Olarak Uluslararası Öneme Sahip Sulak Alanlar Hakkında Sözleşme (Ramsar Sözleşmesi)	15
2.3.8. Dünya Meteoroloji Örgütü Kuruluş Sözleşmesi	17
2.3.9. Kademeliendirilmiş Mukabele Planı	18
2.3.10. Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Topluluğu Arasında Türkiye Cumhuriyeti'nin Avrupa Çevre Ajansı ve Avrupa Bilgi ve Gözlem Ağı'na Katılımı Anlaşması .	19
2.3.11. Çevre ve Güvenlik için Küresel İzleme Programı.....	22
2.3.12. Denizde Can Güvenliği Uluslararası Sözleşmesi	23
2.3.13. Avrupa Orman Gen Kaynakları Programı ve Avrupa Orman Genetik Kaynakları Bilgi Sistemi	24
2.3.14. Nükleer Kaza Halinde Erken Bildirim Sözleşmesi	25
2.3.15. Dünya Hayvan Sağlığı Örgütü	26
2.3.16. Ülkemizin Taraf Olduğu Diğer Anlaşmalar/Sözleşmeler	28
2.3.16.1. Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi	28

Y. S. T. M. E. Ç. B. M. D. N. E. K. L. E. R. İ. Ç. İ. N. D. E. K. İ. L. E. R. İ.

ÇALIŞMA HEYETİ RAPORU VE EKLERİ

KONU

Uluslararası Veri Paylaşımı Çalışma Heyeti

KISALTMALAR/SİMGELER

AÇA	Avrupa Çevre Ajansı
ADIS	Animal Diseases Information System
AG	Advisory Group
AGİT	Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı
AIP	Havacılık Bilgi Yayınları
AIS	Havacılık Bilgi Servisi
AIXM	Havacılık Veri Değişim Modeli
ARP	Havaalanı Referans Noktası
ATD	Arazi Tahribatının Dengelenmesi
ATS	Hava Trafik Hizmeti
BM	Birleşmiş Milletler
BON	Birincil Odak Noktaları
BSIMAP	Karadeniz Bütünleşik İzleme ve Değerlendirme Programı
CBS	Coğrafi Bilgi Sistemi
COP	Taraflar Konferansı
CVPM	Coğrafi Veri Paylaşım Matrisi
ÇED	Çevresel Etki Değerlendirmesi
ÇYGM	Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü
DEM	Data Exchange Module
DEN-İZ	Denizlerde Bütünleşik Kirlilik İzleme Programı
DHMİ	Devlet Hava Meydanları İşletmesi
DKMPGM	Doğa koruma Milli Parklar Genel Müdürlüğü
EAD	Uluslararası Havacılık Veritabanı
EEA	Avrupa Havacılık Bilgi Hizmetleri Veritabanı
EIONET	Avrupa Çevresel Bilgi Ağı
EMEP	Avrupa'da Hava Kirleticilerinin Uzun Menzilli Aktarımlarının izlenmesi ve Değerlendirilmesi için İşbirliği Programı
EUFGIS	Avrupa Orman Genetik Kaynakları Bilgi Sistemi

457 gr. a. d. AG. S. SA. xiii. J. M. G. a. b. FN

ÇALIŞMA HEYETİ RAPORU VE EKLERİ

KONU	Uluslararası Veri Paylaşımı Çalışma Heyeti
------	--

EUFORGEN	Avrupa Orman Gen Kaynakları Programı
GMES	Çevre ve Güvenlik için Küresel İzleme
GRP	Graduated Response Plan
IAEA	Uluslararası Atom Enerjisi Kurumu
ICAO	Milletlerarası Sivil Havacılık Anlaşması
ICZM	Akdeniz'de Bütünleşik Kıyı Alanları Yönetimi Protokolü
IMAP	Akdeniz için Bütünleşik İzleme ve Değerlendirme Programı
IMCO	Hükümetlerarası Danışsal Denizcilik Teşkilâtı
IMO	Uluslararası Denizcilik Örgütü
IIR	Bilgilendirici Envanter Raporu
IPA	Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı
IRMIS	Uluslararası Radyasyon İzleme Bilgi Sistemi
ITU	International Telecommunication Union
KMP	Kademelendirilmiş Mukabele Planı
KSTK	Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı
KDS	Karar Destek Sistemi
LBS	Land Based Sources
MAP	Akdeniz Eylem Planı
NCLP	Ulusal Arazi Örtüsü Programı
PRAIS	Performance Review and Assessment of Implementation System
RİP	Resmi İstatistik Programı
RADİSA	Radyasyon İzleme ve Uyarı Sistemi Ağı
SAYS	Sit Alanları Yönetim Sistemi
SAİS	Sürekli Atıksu İzleme Sistemi
SFTP	Güvenli Dosya Taşıma Protokolü
SIT	Kısrık Böcek Salım Tekniği
SOLAS	Denizde Can Güvenliği Uluslararası Sözleşmesi
SYKE	Finnish Environment Institute
TUCBS	Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi

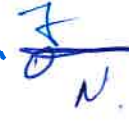
Yasir M. K. J. S. P. J. M. G. P. A. K. N.

ÇALIŞMA HEYETİ RAPORU VE EKLERİ

KONU	Uluslararası Veri Paylaşımı Çalışma Heyeti
------	--

TUES	Taşınmaz Ulusal Envanter Sistemi
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
TVKGM	Tabiat Varlıkları Koruma Genel Müdürlüğü
UAEA	Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı
UNCCD	Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi
UNECE	Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu
UNEP	Birleşmiş Milletler Çevre Örgütü
UNESCO	Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu
UON	Ulusal Odak Noktaları
UVGS	Uluslararası Veri Gönderim Sistemi
UVYT	Ulusal Veri Yayımlama Takvimi
WAHIS	Hastalık Bildirim Sistemi
WISE	Mekansal Veri Raporlaması
WFS	Web Feature Service
WMO	Dünya Meteoroloji Örgütü
WOAH	Dünya Hayvan Sağlığı Örgütü
WMS	Web Map Service
XML	Genişletilebilir İşaretleme Dili

Y 57

ÇALIŞMA HEYETİ RAPORU VE EKLERİ

KONU

Uluslararası Veri Paylaşımı Çalışma Heyeti

TANIMLAR

Coğrafi Bilgi Sistemi	Her türlü coğrafi verinin; üretilmesi, temini, depolanması, işlenmesi, yönetilmesi, analiz edilmesi, paylaşılması, sunulması ve güncel tutulması için gerekli olan donanım, yazılım, insan kaynağı, standartlar ve yöntemler bütünüdür.
Sorumlu kurum	TUCBS kapsamında coğrafi veri sorumluluk matrisinde yer alan coğrafi veri temasının üretim, uyumlaştırma, güncelleme, güvenlik ve paylaşımından sorumlu olan ve ilgili temaya ait veriyi üreten diğer kamu kurum ve kuruluşlarıyla gerekli koordinasyonu sağlayan kamu kurum ve kuruluşur.
Ulusal Coğrafi Veri Sorumluluk Matrisi	TUCBS kapsamında hazırlanan ve coğrafi veri temaları ile bu temalardan sorumlu olan kamu kurum ve kuruluşlarını gösteren matristir.
Ulusal Coğrafi Veri Paylaşım Matrisi	TUCBS kapsamında hazırlanan ve kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerin; coğrafi veriye erişim, paylaşım ve kullanım yetkilerini tanımlayan matristir.
Türkiye Coğrafi Bilgi Sistemi Kurulu	49 Sayılı Coğrafi Bilgi Sistemleri Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Cumhurbaşkanı Yardımcısı başkanlığında ilgili Bakanlıkların Bakan Yardımcılarından oluşan kuruldur.
Yürütme Kurulu	49 Sayılı Coğrafi Bilgi Sistemleri Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile kurulan ilgili Genel Müdürlüklerin Genel Müdürlerinden oluşan kuruldur.

8 57 2024 130 10/11/2024 16:00

ÇALIŞMA HEYETİ RAPORU VE EKLERİ

KONU

Uluslararası Veri Paylaşımı Çalışma Heyeti

1.1. Amaç

Çalışmanın amacı kamu kurum kuruluşları ile yerel yönetimlerce yurt dışı kurum, kuruluş, şirketlerle paylaşılan coğrafi verilerin tespit edilmesi, uluslararası veri paylaşımına ilişkin mevzuat ve mevcut durumun araştırılması ve Türkiye Coğrafi Bilgi Sistemleri Yürütme Kuruluna ve Türkiye Coğrafi Bilgi Sistemleri Kuruluna sunulmak üzere sonuç ve önerileri içeren raporun hazırlanmasıdır.

1.2. Kapsam

Ülkemizin taraf olduğu anlaşmalar ve sözleşmeler kapsamında kamu kurum kuruluşları ile yerel yönetimlerin yurt dışı kurum, kuruluş, şirketlerle paylaşılan coğrafi veriler raporun kapsamını oluşturmaktadır.

1.3. Kısıtlılık

Türkiye Cumhuriyeti nezdinde taraf olunan uluslararası sözleşme ve protokoller kapsamında, adı geçen sözleşme ve protokollerin hükümleri saklı kalmak koşuluyla, uluslararası sözleşme ve protokollere bağlı öncelikler ve ülke temsiliyetimiz gözetilerek kurum/kuruluş ve ilgili Genel Müdürlüklerin görev ve sorumlulukları çerçevesinde gerçekleştirilen iş ve işlemler bu çalışma heyeti gündeminden hariç tutulmaktadır.

Handwritten signatures and stamps at the bottom of the page.